

ПРОГРАМА ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА МЛАДИТЕ УЧЕНИ В БАН

МОТИВИ

Един от проблемите, които са на дневен ред за решаване в Българска академия на науките през последните години е привличането на млади учени, **които да продължат научната си кариера в Академията.** Ниското заплащане и финансовата несигурност на Институтите в БАН, правят решаването му изключително трудно. **Задържането на младите и висококвалифицирани специалисти в България трябва да залегне като основен принцип в политиката на страната с ясна и дългосрочна стратегия.**

Определените със Закона за Българската академия на науките задачи и отговорности не кореспондират по никакъв начин с възнагражденията на учените и специалистите, работещи в БАН. Недостигът на средства за работна заплата води и до липса на диференциация между категориите персонал. Особено тревожно е заплащането на младите учени, което ги принуждава да търсят реализация в други сфери на обществения живот в България или да емигрират в чужбина.

ЦЕЛ

Основната цел на програмата е да се стимулира и насърчи участието на млади учени от БАН чрез:

- ▲ извършване на научно-изследователски проекти върху нови и оригинални идеи във всички научни направления на БАН;
- ▲ провеждане на качествени научни изследвания и получаване на високи научни постижения;
- ▲ създаване на разработки с ясно изразена полза за обществото;
- ▲ финансово обезпечаване, което гарантира привлекателност на научноизследователската работа.

ФИНАНСОВО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ПРОГРАМАТА – 2 000 000 лв.

ПРАВИЛА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Основни принципи

Програмата за млади учени в БАН е изцяло на конкурсен принцип чрез подаване на проектно предложение, което да отговаря на следните изисквания:

- ▲ да е в актуална за Направлението тематика и на високо научно ниво;
- ▲ да е посочен план за използване и разпространение/внедряване на научните резултати;
- ▲ да включва детайлна работна програма за периода на проекта и подробен финансов план, придружен с обосновка;
- ▲ да се представи шестмесечен междинен отчет, показващ напредъка по изпълнение на поставените в работната програма цели и задачи.

Научният секретариат на БАН организира и контролира изпълнението на процедурата, разработва правилата за допустимост на проектите предложения и ги одобрява за финансиране. **Правилата и сроковете за изпълнение на програмата се утвърждават от УС на БАН.**

Всеки кандидат (млад учен) има правото да участва в конкурса с едно проектно предложение. Кандидатства се с научен проект, в който участват младия учен и неговия научен ръководител, които формират научният колектив на проекта. Одобрените проекти получават финансиране до 10 000 лв. (десет хиляди лева) за една година, които се отпускат месечно в размер на до 10% от общата стойност на проекта. Проектите са с продължителност от една година и са разделени на два етапа, всеки от които е с продължителност от шест месеца.

Допустими кандидати

Право да кандидатстват с проектно предложение имат **млади учени до 35 г.** към датата на подаване на проекта, които:

- ▲ са на основен трудов договор в БАН (с минимум шест месеца стаж в БАН към датата на кандидатстване) и притежават ОНС „доктор“;
- ▲ са на основен трудов договор в БАН и заемат академичната длъжност „асистент“ (с минимум шест месеца стаж в БАН към датата на кандидатстване);
- ▲ са редовни докторанти, зачислени в звено на БАН към 01.01.2015 г.;
- ▲ са задочни или свободни докторанти, зачислени в звено на БАН към 01.01.2015 г. и са на основен трудов договор в БАН;

- ▲ са докторанти, отчислени с право на защита и назначени на основен трудов договор в БАН.

Забележка: Допуска се участието на млади учени над 35 г., които са използвали отпуск по майчинство, като възрастовото ограничение в този случай се увеличава с по една година за дете.

Изисквания към научния ръководител

Научният ръководител на кандидата трябва да е на основен трудов договор в БАН (с минимум шест месеца стаж в БАН към датата на кандидатстване) и притежаващ ОНС „доктор“. Допуска се участието на един научен ръководител в повече от един проект. В този случай той получава финансов ресурс и възнаграждение само по един от проектите.

Допустими разходи

За допустими ще се признават следните видове разходи:

- ▲ за изпълнение на задачите по проекта – закупуване на апарати, материали, консумативи, химикали, извършване на анализи, специализирано оборудване, информационни продукти;
- ▲ за допълнителни месечни възнаграждения на младия учен и на неговия научен ръководител в размер на до 80% от общата сума на проекта, които се разпределят между младия учен и научния ръководител в размер на до 55% (за младия учен) и 45% (за научния ръководител);
- ▲ за командировки – заплащане на такса за правоучастие в научни форуми, пътни, дневни и квартирни. Целта е да се стимулира участието на младите учени в международни научни форуми, на които да представят научните резултати от проекта; допустима е краткосрочна мобилност на младите учени в международни научни центрове.

При одобрение за финансиране на дадено проектно предложение се подписва **Договор** между младия учен и неговия ръководител, от една страна (наричани **Изпълнител**) и Председателя на БАН, от друга (наричан **Възложител**). **В случай на неизпълнение на задачите от работната програмата по проекта, отпуснатите средства се възстановяват солидарно от екипа по проекта.**

Процедура за кандидатстване

Кандидатства се с проектно предложение, което трябва да съдържа:

- ▲ Тема (заглавие) на проекта и научното направление, по което се кандидатства (едно от деветте научни направления в БАН);
- ▲ Кратка анотация на проекта (до 500 знака), с акцент върху научните изследвания, които ще бъдат проведени и очакваният ефект за обществото;
- ▲ Описание на проектното предложение (максимум до три страници), което съдържа актуалност на темата, състояние на изследванията, цел и задачи, очаквани резултати и приноси за развитието на младия учен;
- ▲ Детайлна работна програма с ясно дефинирани задачи за първия и втория шест-месечни етапи на проекта (до 1 стр. за всеки етап);
- ▲ Подробен финансов план, придружен с финансова обосновка на разходите по проекта (до 1 стр.);
- ▲ Професионална биография на научния ръководител и на младия учен, включваща списък на научните публикации, цитати, участие в научни форуми и в текущи и приключили научни проекти;
- ▲ Служебна бележка от звеното, удостоверяваща, че кандидатите са на основен трудов договор в БАН;
- ▲ Служебна бележка от звеното, че докторантът е зачислен в звеното на БАН или е отчислен с право на защита (посочва се датата на зачисляване/отчисляване);
- ▲ Решение на Научния съвет на звеното за допускане на проекта за участие в програмата и становище за оригиналност.

ВАЖНО!!! Документите за участие се подават в един екземпляр на хартиен и електронен носител.

Отчитане на проектите

Проектите са с продължителност от една година, като след изтичане на шестия месец от дата на сключване на Договора, се представя **подробен научен и финансов междинен отчет**. Ако шест месеца след изпълнението на проекта не е постигнат напредък по изпълнение на задачите в работната програма, **финансирането се преустановява, а средствата, изразходени до момента на изпълнение на проекта, се възстановяват**.

След изтичане на срока на проекта се представя **подробен научен и финансов годишен отчет**, който включва описание на изпълнените задачи и извършени дейности, на постигнатите научни резултати и ползата им за

обществото, както и потенциалът за бъдещото развитие на младия учен в съответното научно направление. При представяне на годишния отчет (краен) се изисква подробно описание на изпълнението на работната научноизследователска програма, **отразено в:**

- ▲ научни публикации, приети или излезли от печат, отразяващи резултатите от проекта, копие от които се прилагат към отчета. Изисква се да има изказана „благодарност“ по проекта;
- ▲ изнесени устни съобщения или доклади на международни научни форуми или на национални такива с международно участие, които са свързани с темата на проекта. Прилага се копие от резюмето в книжката на научния форум към отчета. Изисква се да има изказана „благодарност“ по проекта.

ВАЖНО!!! Отчетите се предават до една седмица след изтичане на срока, отбелязан в Договора. Последната вноска по проекта в размер на 10% от общата стойност на проекта се отпуска след приемане на годишния (краен) научен и финансов отчет.

ОЧАКВАН ЕФЕКТ

Очакваният ефект е да се стимулира и насърчи участието на млади учени от БАН чрез извършване на задълбочени и иновационни научни изследвания по актуални тематик в съответните научни направления на БАН. По този начин те ще придобият умения за извършване на самостоятелни научни разработки и ще повишат своята квалификация. Не на последно място – ще се осигури необходимия финансов ресурс за обезпечаване на научната работа на младите учени, което е една от важните предпоставки за привличане и задържане на младите и високо квалифицирани кадри в БАН.

Срокове за изпълнение на програмата:

1. **Обявяване на програмата и условията за кандидатстване на сайта на БАН – 11.01.2016 г.**
2. **Срок за подаване на документи за участие – 19.02.2016 г.**
3. **Срок за оценяване на проектите – 18.03.2016 г.**

Одобрените проекти за финансиране се обявяват на сайта на БАН.

Програмата е приета на заседание на УС на БАН протокол № 1 от 07.01.2016г.